

Pràcticum III**2012/2013**

Codi: 101696

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Graduat en Logopèdia	828 Graduat en Logopèdia	OB	4	0

Professor de contacte

Nom: Josep Maria Vendrell Brucet

Correu electrònic: Josep.Vendrell.Brucet@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver cursat i superat les següents assignatures:

Segon curs: 101710 - Neurologia del llenguatge

Tercer curs: 101711 - Malalties neurodegeneratives i demències

101712 - Disfàgia i trastorns relacionats

Objectius

Un cop cursats els tres primers cursos del Grau de Logopèdia, que pretenen donar una base teòrica sobre l'exploració i la rehabilitació logopèdica dels malalts neurològics, és necessari que l'alumne pugui posar en pràctica aquests coneixements, utilitzant mesures d'exploració i treballant directament amb el pacient en el procés de rehabilitació.

En acabar el Pràcticum III es pretén que l'alumne sigui capaç de posar en pràctica els competències apreses en els camps de l'exploració i la rehabilitació logopèdica amb malalts neurològics que ha après al llarg del Grau.

Competències

- Actuar d'acord amb el codi deontològic de la professió: respectar el secret professional, aplicar criteris professionals de finalització i derivació dels tractaments.
- Adaptar-se a situacions noves.
- Adequar la pròpia comunicació a auditoris diversos segons l'edat, la patologia, etc.
- Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Establir relacions interpersonals amb pacients afectats per alteracions de la comunicació i del

llenguatge, de la parla i de la veu, i amb les persones que en tenen cura.

- Explicar i argumentar el tractament seleccionat.
- Explorar, avaluar i diagnosticar els trastorns de la comunicació i el llenguatge, i emetre'n un pronòstic d'evolució, des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.
- Observar i escoltar activament en els diferents processos de la intervenció logopèdica.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
- Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
- Utilitzar les tècniques de comunicació no verbal per optimitzar les situacions comunicatives.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar la relació amb els pacients al seu nivell educatiu i sociocultural, així com a les limitacions produïdes per la seva patologia.
2. Adaptar-se a situacions noves.
3. Aplicar les tècniques més apropiades per a l'avaluació dels pacients.
4. Aplicar tractaments logopèdics sota la supervisió d'un tutor.
5. Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
6. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
7. Demostrar que es respecta el codi ètic de la professió durant les pràctiques professionals.
8. Descriure les característiques del llenguatge, la parla, la veu o la deglució dels pacients, a partir de l'observació d'aquests.
9. Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica.
10. Elaborar i redactar correctament informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
11. Emetre judicis sobre la necessitat de sol·licitar la participació d'altres professionals.
12. Emetre un diagnòstic i un pronòstic d'evolució dels pacients.
13. Establir pautes destinades a prevenir determinades alteracions logopèdiques o a reduir l'impacte negatiu, sobre el llenguatge i la parla, d'algunes situacions (per exemple, dany cerebral, hipoacúsia o entorns psicosocials desfavorables).
14. Fer entrevistes orals als pacients i a les persones que en tenen cura, en les quals es plantegin qüestions tant relatives a la simptomatologia logopèdica com a la repercussió d'aquesta en la qualitat de vida i les relacions familiars i socials.
15. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
16. Participar en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques i emetre judicis sobre els possibles tractaments i l'adequació d'aquests en funció de les característiques del cas.
17. Participar en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques i emetre judicis sobre la pertinència de finalitzar el tractament o de derivar el pacient a altres professionals.
18. Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
19. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
20. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
21. Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
22. Utilitzar elements paraverbals adequats (gestos i prosòdia) durant les entrevistes orals amb els pacients i els familiars.
23. Utilitzar estratègies comunicatives diferenciades segons l'edat (per exemple, infants en diferents fases evolutives), la patologia (alteracions sensorials, cognitives, etc.) i altres situacions que puguin dificultar el procés comunicatiu.
24. Utilitzar expressions verbals indicatives d'una escolta activa durant les entrevistes orals amb els pacients i els familiars, com per exemple: expressar amb paraules pròpies el que aquests sembla que volen comunicar, emetre preguntes aclaridores, saber dir paraules de suport o compliments, etc.
25. Utilitzar les tècniques de comunicació no verbal per optimitzar les situacions comunicatives.
26. Utilitzar proves diagnòstiques i interpretar-les.

Continguts

Pràctiques d'exploració i rehabilitació clínica directa amb pacients amb diferents trastorns, principalment del camp de la neurologopèdia (afàsies, disartries, disfàgies i trastorns cognitius).

Metodologia

En primer lloc, s'efectuaran observacions directes de l'exploració de diferents patologies (abans esmentades), per tal de que l'alumne conegui els perfils diagnòstics dels pacients que es trobarà en les pràctiques de rehabilitació.

En segon lloc, l'alumne/a programarà i posarà en pràctica activitats en els grups de rehabilitació en grup.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Observació directa de sessions logopèdiques	30	1,2	2, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 26
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'activitats terapèutiques	30	1,2	1, 3, 4, 9, 10, 15, 18, 20
Pràctica clínica directa	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'exercicis de les pràctiques multimèdia	30	1,2	3, 8, 9, 10, 13, 15, 20
Elaboració de plans terapèutics i informes	28	1,12	3, 4, 9, 10, 15, 17, 20, 26

Avaluació

Atès que es tracta d'un pràcticum, serà obligatòria l'assistència a, com a mínim, el 80% de la pràctica clínica. Un percentatge inferior implica una qualificació final de NO PRESENTAT a la totalitat de l'assignatura.

L'assistència, la participació i l'aprofitament de la pràctica clínica representen el 70 % de la nota final. Al llarg de les sessions d'exploració i rehabilitació es demanarà als alumnes que preparin activitats per als pacients observats, per tal de veure'n la posada en pràctica. Se'n farà una posterior discussió. Aquestes activitats representaran el 30% restant de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis de les pràctiques multimèdia	30	0	0	3, 9, 10, 12
Presentació d'informes i activitats terapèutiques	10	2	0,08	8, 9, 10, 11, 12, 15, 26

Pràctica clínica directa	60	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
--------------------------	----	---	---	---

Bibliografia

Bleeckx, Didier (2004) *Disfagia. Evaluación y reeducación trastornos de la deglución*. Mc Graw Hill.

Basso, A. (2003) *Aphasia and its therapy*. Oxford: Oxford University Press.

Byng, S.; Swinburn, S. Pound, C. (1999) *The Aphasia Therapy File*. Nova York: Psychology Press.

Byng, S.; Swinburn, S. Pound, C. (2007) *The Aphasia Therapy File. II*. Nova York: Psychology Press.

Chapey, R. (2001) *Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders*. 4a ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Ducarne de Ribaucourt, B. (1989) *Reeducación semiológica de la afasia*. Madrid: Masson.

Duffy, Joseph R. (2005). *Motor Speech Disorders: Substrates, Differential Diagnosis, And Management. 2nd edition..* Saint Louis: C.V. Mosby

Fernández-Guinea, S.; López-Higes, R. (2005) *Guía de Intervención logopédica en las afasias*. Madrid: Síntesis. Hécaen H. i Albert, M. *Human Neuropsychology*. John Wiley & Sons, New York, 1978.

Glaucia del Burgo. G. de la Aleja. (2004) *Rehabilitación de problemas de deglución*.

Helm-Estabrooks (2005) *Manual de la afasia y de terapia de la afasia*. 2a ed. Madrid: Panamericana.

Lehuche, F i Allali, A. (2004) *La voz*. Vol I, II, III. Madrid: Ed. Masson.

Luria, A.R.. (1978) *Cerebro y Lenguaje*. Fontanella, Barcelona.

Velasco. M, V. Arreola, P. Clavé, C. Puiggrós. (2007) *Abordaje clínico de la disfagia orofaríngea: diagnóstico y tratamiento*. Nutrición Clínica en Medicina.